

NOT: Birleşme veya bölünme işlemi sonucu bir şirketten başka bir şirkete devir olunan iş yerinin işletmecisi değiştiği için İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 8 inci maddesi uyarınca tekrar ruhsat düzenlenmesi gerektiği hk.

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı : E-14399437-622.02-2680830

14/01/2022

Konu: GÖRÜŞ (İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatının Güncellenmesi Hk.)

İÇİŞLERİ BAKANLIĞINA
(İller İdaresi Genel Müdürlüğü)

İlgi: ... İl Özel İdaresinin ... tarihli ve ... sayılı yazısı.

... İl Özel İdaresinden alınan ilgi yazı ile ... ili, ... ilçesi, ... Mevkiinde ... Enerji Elektrik Üretim A.Ş. uhdesinde bulunan hidroelektrik santraline İl Özel İdaresi tarafından ... tarihli ve ... sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatının verildiği, ... tarihli ve ... sayılı Türkiye Ticaret Sicil Gazetesi ile ... Enerji Elektrik Üretim A.Ş. nin ... tarih ve ... sayılı yönetim kurulu kararı gereği tasfiyesiz infisah yoluyla ... Petrolcülük Taşımacılık Ticaret Sanayi İthalat ve İhracat A.Ş. çatısı altında birleşme kararı aldığı, ... Valiliği İl Yazı İşleri Müdürlüğünün ... tarihli ve ... sayılı yazısı ekinde ... tarihli birleşme kararının İl Özel İdaresine gönderildiği, öte yandan ... Gaz Dağıtım Ticaret Nakliyat A.Ş. nin ... tarihli olağan genel kurulunda ticaret unvanını ... Enerji Üretim A.Ş. olarak değiştirildiği, ... Petrolcülük Taşımacılık Ticaret Sanayi İthalat ve İhracat A.Ş. nin yönetim kurulu kararı gereği bölünmeye giderek hidroelektrik enerji santralinin ... Enerji Üretim A.Ş. uhdesine geçtiği, İl Özel İdaresinin denetim ekibinin ... tarihinde rutin denetimleri sırasında şirket unvanının değiştiği ve işyeri açma ve çalışma ruhsatının güncellenmediğinin tutanakla tespit edildiği, şirket temsilcisinin ... tarihli ve ... sayılı başvurusu ile işyeri açma ve çalışma ruhsatının güncellenmesini talep ettiği, konunun teknik hususlar içermesi sebebiyle tereddüde düşüldüğü belirtilerek konu hakkında Bakanlığımız görüşü talep edilmektedir.

Bilindiği üzere 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun "İl özel idaresinin yetkileri ve imtiyazları" başlıklı 7 nci maddesinin (g) bendi "*Belediye sınırları dışındaki gayri sıhhi müesseseler ile umuma açık istirahat ve eğlence yerlerine ruhsat vermek ve denetlemek. (Ek cümle: 6/3/2007-5594/4 md.) Ancak, sivil hava ulaşımına açık havaalanları bünyesinde yer alan tüm tesislere işyeri açma ve çalışma ruhsatı dahil her türlü ruhsat, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü tarafından verilir. Bu konuya ilişkin usul ve esaslar Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünce hazırlanacak bir yönetmelikle düzenlenir.*" hükmünü,

"Encümenin görev ve yetkileri" başlıklı 26 ncı maddesinin (e) bendi "*Kanunlarda öngörülen cezaları vermek.*" hükmünü,

"İdarî yaptırımlar" başlıklı 55 inci maddesi "*(Değişik birinci fıkra: 23/1/2008 – 5728/566 md.) İl özel idaresinin görev ve yetki alanına giren konularda, kanunların verdiği yetkiye dayanarak il genel meclisi tarafından alınan ve usulüne uygun olarak ilân edilen kararlara aykırı davrananlara; fiilleri suç oluşturmadığı takdirde, üçyüz Türk Lirası idarî para cezası verilir. Fiilin bir tüzel kişinin faaliyeti çerçevesinde işlenmesi halinde, bu tüzel kişiye verilecek idarî para cezası bir kat artırılır.*

(Değişik ikinci fıkra: 23/1/2008 – 5728/566 md.) Birinci fıkrada belirtilen fiillerin yeme, içme, eğlenme, dinlenme, yatma, bakım ve temizlenme gibi ihtiyaçlarla ilgili ticaret, sanat ve

meslekleri yapanlar tarafından işlenmesi durumunda, ayrıca üç günden yedi güne kadar işyerinin kapatılmasına karar verilir.

İl özel idaresinin görev ve sorumluluk alanlarında bulunan tesislere herhangi bir zarar verilmesi durumunda, il özel idaresince eski duruma getirilerek yapılan masraflar %30 fazlasıyla zarar verenden tahsil edilir.” hükmünü,

“İdarî yaptırım kararı verme yetkisi” başlıklı 56 ncı maddesinde “(Değişik: 23/1/2008 – 5728/567 md.) 55 inci maddede öngörülen idarî yaptırımlara il encümeni tarafından karar verilir. Ancak vali veya kaymakam, fiilin işlendiğini tespit ettirdiğinde, yüz Türk Lirası idarî para cezasına ve üç güne kadar işyerinin kapatılmasına karar verebilir.” hükmünü,

“Tutanak düzenlenmesi” başlıklı 57 nci maddesi “Cezayı gerektiren işlem ve eylemleri yapanlar hakkında il özel idaresinin yetkili personeli tarafından tespit tutanağı düzenlenir. Tutanakta yasağa aykırı olarak yapılan işlem ve eylemin yeri, zamanı, niteliği ve aykırı olduğu mevzuat hükmü gösterilir. Tutanak, işlem ve eylemin yapıldığı yerde düzenlenir ve taraflarca imzalanarak bir örneği ilgiliye, diğer örneği on gün içinde il özel idaresine verilir. İlgilinin tutanağı imzalamaktan veya almaktan kaçınması hâlinde, durum tutanağa yazılır ve bu halde tutanak ilgili muhtarlığa verilmek suretiyle kendisine tebliğ edilmiş sayılır.” hükmünü,

“İşyeri kapatma yaptırımının uygulanması” başlıklı 60 ıncı maddesi “(Değişik: 23/1/2008-5728/568 md.) İşyeri kapatma yaptırımı, yaptırım süresince işyerinin mühürlenmesi suretiyle uygulanır.” hükmünü içermektedir.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu’nun 124 üncü maddesinin birinci fıkrası “Ticaret şirketleri; kollektif, komandit, anonim, limited ve kooperatif şirketlerden ibarettir.” ve ikinci fıkrası “Bu Kanunda, kollektif ile komandit şirket şahıs; anonim, limited ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirket sermaye şirketi sayılır.” hükmünü,

125 inci maddesinin birinci fıkrası “Ticaret şirketleri tüzel kişiliği haizdir.” ve ikinci fıkrası “Ticaret şirketleri, Türk Medenî Kanununun 48 inci maddesi çerçevesinde bütün haklardan yararlanabilir ve borçları üstlenebilirler. Bu husustaki kanuni istisnalar saklıdır.” hükmünü,

134 üncü maddesi “Ticaret şirketlerinin birleşmelerine, bölünmelerine ve tür değiştirmelerine 134 ilâ 194 üncü maddeler uygulanır.” hükmünü,

136 ncı maddesi “(1) Şirketler;

a) Bir şirketin diğerini devralması, teknik terimle “devralma şeklinde birleşme” veya

b) Yeni bir şirket içinde bir araya gelmeleri, teknik terimle “yeni kuruluş şeklinde birleşme”,
yoluyla birleşebilirler.

(2) 136 ilâ 158 inci maddelerin uygulamasında, kabul eden şirket “devralan”, katılan şirket “devrolunan” diye adlandırılır.

(3) Birleşme, devrolunan şirketin malvarlığı karşılığında, bir değişim oranına göre devralan şirketin paylarının, devrolunan şirketin ortaklarınca kendiliğinden iktisap edilmesiyle gerçekleşir. Birleşme sözleşmesi 141 inci maddenin ikinci fıkrası anlamında ayrılma akçesini de öngörebilir.

(4) Birleşmeyle, devralan şirket devrolunan şirketin malvarlığını bir bütün hâlinde devralır. Birleşmeyle devrolunan şirket sona erer ve ticaret sicilinden silinir.” hükmünü,

159 uncu maddesi “(1) Bir şirket tam veya kısmi bölünebilir.

a) Tam bölünmede, şirketin tüm malvarlığı bölümlere ayrılır ve diğer şirketlere devrolunur. Bölünen şirketin ortakları, devralan şirketlerin paylarını ve haklarını iktisap ederler. Tam bölünüp devrolunan şirket sona erer ve unvanı ticaret sicilinden silinir.

b) Kısmi bölünmede, bir şirketin malvarlığının bir veya birden fazla bölümü diğer şirketlere devrolunur. Bölünen şirketin ortakları, devralan şirketlerin paylarını ve haklarını iktisap ederler veya bölünen şirket, devredilen malvarlığı bölümlerinin karşılığında devralan şirketlerdeki payları ve hakları elde ederek yavru şirketini oluşturur.” hükmünü,

160 ıncı maddesi “Sermaye şirketleri ve kooperatifler sermaye şirketlerine ve kooperatiflere bölünebilirler.” hükmünü,

180 inci maddesi “Bir şirket hukuki şeklini değiştirebilir. Yeni türe dönüştürülen şirket eskisinin devamıdır.” hükmünü,

194 üncü maddesinin birinci fıkrası “Bir ticari işletme, bir ticaret şirketiyle, onun tarafından devralınmak suretiyle birleşebilir. Bu hâlde devralan ticaret şirketinin türüne göre 138 ilâ 140, 142 ilâ 158 ve ortak hükümlere ilişkin 191 ilâ 193 üncü madde hükümleri kıyas yoluyla uygulanır.” ve ikinci fıkrası “Bir ticari işletmenin bir ticaret şirketine dönüşmesi hâlinde 182 ilâ 193 üncü maddeler kıyas yoluyla uygulanabilir.” hükmünü taşımaktadır.

Diğer taraftan İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin “Tanımlar” başlıklı 4 üncü maddesinin (a) fıkrası “(Değişik: RG-17/4/2021-31457-C.K.-3835/1 md.) Yetkili idare: Belediye sınırları ve mücavir alanlar dışı ile **kanunlarda münhasıran il özel idaresine yetki verilen hususlarda il özel idaresini**, büyükşehir belediyesi sınırları içinde büyükşehir belediyesinin yetkili olduğu konularda büyükşehir belediyesini, bunların dışında kalan hususlarda büyükşehir ilçe belediyesini, belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde belediyeyi, organize sanayi bölgesi sınırları içinde organize sanayi bölgesi tüzel kişiliğini, endüstri bölgesi sınırları içinde Sanayi ve Teknoloji Bakanlığını ve teknoloji geliştirme bölgesi yönetici şirketi ile bölgede yer alan AR-GE ve tasarım faaliyetinde bulunan firmalar için Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı il müdürlüklerini,” hükmünü,

“İşyeri açılması” başlıklı 6 ncı maddesi “ (Değişik birinci fıkra: 19/3/2007 – 2007/11882 K.) Yetkili idarelerden usulüne uygun olarak işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan işyeri açılmaz ve çalıştırılmaz. İşyerlerine bu Yönetmelikte belirtilen yetkili idareler dışında diğer kamu kurum ve kuruluşları ile ilgili meslek kuruluşları tarafından özel mevzuatına göre verilen izinler ile tescil ve benzeri işlemler bu Yönetmelik hükümlerine göre ruhsat alma mükellefiyetini ortadan kaldırmaz. İşyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan açılan işyerleri yetkili idareler tarafından kapatılır.

İşyeri ruhsatları yetkili idarelerin en üst amiri veya görevlendireceği yetkili tarafından bu Yönetmelikte öngörülen sürede imzalanır; ruhsat için ayrıca, meclis veya encümen tarafından bir karar alınmaz. Ruhsat, Örnek 5’te yer alan bilgileri içerecek şekilde düzenlenir.

İşyeri açmak isteyen gerçek veya tüzel kişiler, işyerlerini bu Yönetmeliğe uygun olarak tanzim ettikten sonra Örnek 1 ve 2’de yer alan durumlarına uygun formu doldurarak yetkili idareye başvurur.

...” hükmünü,

“İşletmecinin değişmesi ve işyerinin nakli” başlıklı 8 inci maddesi “(Değişik birinci fıkra: RG-17/4/2021-31457-C.K.-3835/3 md.) Ruhsatta belirtilen faaliyet konusu, faaliyet alanı ve adresin değişmemesi kaydıyla iş yerinin devredilmesi halinde, devralan kişinin başvurusu üzerine dosyadaki bilgi ve belgeler esas alınmak suretiyle yeni işletmeci adına tekrar ruhsat düzenlenir. Ancak devredilmek istenen iş yerinin fiziki durumu ve ruhsat dosyasındaki bilgi ve belgelerin işletmecinin kusuru sebebiyle faaliyet konusuyla ilgili bu Yönetmelik kapsamında karşılanması gereken mevzuat hükümlerine aykırı olması halinde, söz konusu aykırılıklar ve noksanlıklar giderilmeden yeni işletmeci adına ruhsat düzenlenemez.

(Ek fıkra: 12/3/2012-2012/2958 K.) Umuma açık istirahat ve eğlence yerleri ile gayrisihhî müesseseler hariç olmak üzere, sihhî işyerleri için adresin değişmemesi kaydıyla faaliyet konusunun değiştiği durumlarda ruhsat başvurusunda bulunulması halinde, dosyadaki bilgi ve belgeler esas alınarak yeni faaliyet konusu ile ilgili şartlar karşılanmak kaydıyla başvuru sahibi adına tekrar ruhsat düzenlenir.

İşyerine yeni ortak alınması veya ortaklardan birinin ayrılması durumunda yeni ruhsat düzenlenmez.

İşyerinin başka bir adrese nakledilmesi halinde yeniden ruhsatlandırılması esastır.

Mahalle, cadde, sokak ve benzeri yerlerin isim veya numaralarının değişmesi nedeniyle aynı işyeri için yeni ruhsat düzenlenmez. Ruhsatta yer alan bilgiler güncellenir.

İşyeri sahibinin ölümü halinde, yeni ruhsat düzenlenmeksizin kanunî mirasçılarını adına eski ruhsatın intibakı yapılır.

Ruhsatın yenilenmesi veya intibakı gereken hallerde yetkili idareye en geç üç ay içinde müracaat edilmesi zorunludur. Bu süre mirasçılar için altı ay olarak uygulanır. Süresi içinde müracaat yapılmadığının yetkili idarelerce tespiti durumunda tespit tarihinden itibaren onbeş günlük süre verilir. Bu süre sonunda ruhsat yenilenmediği veya intibak yaptırılmadıği hallerde ruhsat iptal edilir.” hükmünü amirdir.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerinin değerlendirilmesinde, yetkili idarelerin ruhsatlandırmasına tâbi herhangi bir işyerinin işyeri açma ve çalışma ruhsatı olmadan açılmasının ve işletilmesinin mümkün olmadığı, ruhsat almadan açılan işyerlerinin yetkili idarelerce kapatılacağı ve idari para cezası uygulanacağı, ruhsatta belirtilen faaliyet konusu ve adresin değişmemesi kaydıyla işyerinin devredilmesi halinde, meri mevzuat şartlarına uygun olmak şartıyla devralan kişinin başvurusu üzerine dosyadaki bilgi ve belgeler esas alınmak suretiyle yeni işletmeci adına tekrar ruhsat düzenleneceği, ancak devredilmek istenen iş yerinin işletmecinin kusuru sebebiyle fiziki durumunda veya ruhsat dosyasındaki bilgi ve belgelerinde faaliyet konusuyla ilgili İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik kapsamında karşılanması gereken mevzuat hükümlerine aykırılıklar veya eksiklikler bulunması halinde bunlar giderilmeden devir işleminin gerçekleştirilemeyeceği, işyerine yeni ortak alınması veya ortaklardan birinin ayrılması halinde yeni ruhsat düzenlemesine gerek olmadığı değerlendirilmektedir.

Diğer taraftan, şirketler arasındaki birleşmenin ve bölünmenin belirli bir malvarlığı transferi karşılığında birleşen veya bölünen şirketin ortaklarının, devralan şirketin paylarını ve haklarını iktisap etmesi olduğu, birleşmede ve tam bölünmede birleşen veya bölünen şirketin tüzel kişiliğinin sona erdiği, kısmi bölünmede ise bir şirketin malvarlığının bir veya birden fazla bölümünün diğer şirketlere devrolunduğu, her üç durumda da malvarlığının yeni bir tüzel kişilikte devamının sağlandığı, bununla birlikte tür değişikliği yapan şirketlerde olduğu gibi birleşme veya bölünme işlemindeki devralan şirketlerin birleşen veya bölünen şirketlerin devamı olmadığı, ayrıca birleşmeyi ve bölünmeyi düzenleyen TTK'nın 134 ila 194 üncü maddelerde 180 inci maddeye bir kıyas da öngörülmediği, bu bakımdan birleşme veya bölünme işlemi sonucu bir şirketten başka bir şirkete devir olunan iş yerinin işletmecisi değiştii için İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğın 8 inci maddesi uyarınca tekrar ruhsat düzenlenmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

Bilgi edinilmesini ve konuya ilişkin Bakanlığınız görüşünün belirlenerek keyfiyetin anılan İl Özel İdaresine bildirilmesi hususunda gereğini arz ederim.

Turan KONAK
Bakan a.
Genel Müdür